

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

55. Decisio Sacræ Rotæ Romanæ coram R. P. D. Peutinger. Pampilonen.
Parochialis. Veneris 8. Feb. 1647.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](#)

DECISIO LV.

Sacra Rotæ Romana coram R. P. D. Peutingerio.

Pampilonen. Parochialis.

Veneris 8. Februarij 1647.

§. 1. **D**omini dixerunt, Carolo obtentam absolutionem ab excommunicatione ac recursus ad Iudices Laicos incursum non suffragari. Quamvis enim eisdem recursibus, & omnibus quibuscumque iuribus inde fortan acquisitis in amplissima forma renunciaverint; quia tamen non obstante sequestro de mandato Rotæ apposito super beneficio inter ipsum, & Sanctum controvenero, adhuc de facto se confouerit in possessione eiusdem beneficij, & oblationes Christi fide- lium recipit, ut probatur ex testibus in *Summario San- ti n. 8* & sic appetat de clara & evidenti violatione se- questi, iuxta notata in Clem. *ad compendias de se- questi posse & fructu minimè satisfacti conditioni in facultate absoluendi à Sanctissimo apposita per hanc suam dumtaxat verbum renunciationem*, ut in proximis terminis dixit Rotæ inter impress. post Cinc. de sensibus dec. 62. & in Pampilonen. de lanza coram bon. memor. *Litt. relat. per Salust Tiber. in praxi A.C. lib. 3. post c. 10. n. 3. & 4. & in alijs relatis per Modern. Pernf. de Ma- numento obseruat. 10. n. 14. & c. 1.* Nec referit, quod testes sint sine citatione partis examinati, quia cum agatur de violatione sequestri à S. Rotæ appositi, index sequestri non tenebatur citare. Carolum ad videendum examinari testes, cum violatio sequestri sapiat delictum, & maximè quia in materia recursuum admittuntur probationes etiam informes, & leuiores ad effectum denegandi audientiam Seraphim. dec. 296. n. 10. Caualer. dec. 529. n. 3. Buratt. dec. 449. num. 9. & in *Cavarau- stanæ beneficij de Linars 15. Nouembri 1644. coram D. meo Bicho.* Et frustra se excusat Carolus allegando sequestrum solum super fructibus cadere, cum ipso posse, tanquam attentata fuerit sequestrata, & oblationes quas ipse recipit recte inter fructus consummari, ut per Lotter. de re benef. lib. 1. quall. 30. n. 33 & 34. Rot. dec. 368. n. 2. p. 2. & dec. 391. part. 4. tom. 21. in recente.

2. Obstat etiam Carolo pro consequenda absolutione, quod expensis Sanctio notandum recesserit, ut debuisset, itante clausula in Breui facultatis absoluendi appo- sita, *refellit expensis*, quae actualem satisfactionem requirit, adeo quod oblatio, seu cautio de illis reficiendis, facta illarum liquidatione non sufficiat, ex allegatis per Barbos. *clausula 132. n. 1. cum duobus seqq. coram Greg. XV. dec. 492. num. 9. ibique Addens littera B.* ita quod si expensis non erant liquidae Carolus, ut Sanctio terminus ad liquidandum praefigeretur, instare debuisset, ut in iudicis priuilegiariis fieri solet Rotæ dec. 269. n. 1. in fin. part. 1. recente, prout est iudicium recursuum, & attentatorum, Lancell. de attentat. p. 3. c. 31. num. 72. & seqq. præstet quando in commissione adest clausula, *refellit expensis*, quia ablatius ille absoluens infert conditionem, & proinde iurisdictionem suspendit, do- hec actualliter expensis reficiantur, ut in puncto dictæ clausula tradit Caputaque. dec. 150. per tor. p. 1. & in proximis terminis clausula parito Breui. Seraph. dec. 655. Gonzal. super reg. 8. gloss. 9. n. 1. in *Annot. n. 147. cum pluribus seqq.* Hic enim dubitari non potest, quin de expensis saltē in genere constet, cum accusatione recursum plures actus iudiciale facti fuerint, qui vtique sine expensis fieri non consueverunt. Ad. *ad Greg. XV. dec. 503. in fin. ver. qua opinio* quam refectionem Carolus à Sanctio petere non posset, quia in Breue ab- solutionis à recursibus Sancti non legitur clausula, *re-*

Tom. VIIII.

felli expensis. Cum supra dictas itaque duas condicio- nes, quæ copulatiæ in Breui apposite adimplenda fuissent, *I. generaliter C. de insti. subficit. Sur. dec. 135. n. 1. Fontanell. dec. 45. n. 3. Mantic. dec. 247. n. 4.* non ad- impleueri; licet indicato, quod per appellationem à sententia interpositam, non adest, & in Breui demandatur quatenus adsit, parere, non tenet, iuramentum Domini resoluerunt, absolutione obtenta ipsum iuuari non posse iuxta *decisioem in his terminis 173. ferè per totam part. 6. recent.* utramque parte informantे.

DECISIO LVI.

Sacra Rotæ Romana coram R. P. D. Merito.

Calaguritana prætensi matrimonij.

Luna 11. Februarij 1647.

§. 1. **I**n hac causa sub die 13. Martij 1643. coram me fuit resolutum Ioannem de Anguiano esse cogendum ad ineundum matrimonium cum Angelâ Zalduar vigore sponsaliorum de futuro, quæ inter eos fuerant contrafacta, ac promissiones factæ per d. Io. de contrahendo matrimonio cum eadem Angelâ, & non cum alia, ut appareat ex Sum. dictæ propositionis, maximè quia inter eos postea sequuta fuit carnalis copula. Re proposta sub hac die causa ad instantiam Ioannis recessum fuit à decisio ex nouiter deducilis, & probatis per eundem vigore Remissoriæ illi concessæ. Primo enim fuit probatum D. Angelam non solum ante dicta sponsalia non fuisse virginem, verum etiam postea vitam in honestam duxisse, quæ habita fuit pro iusta causa impediendi ne Ioannes recusans tale matrimonium ad illud cogi possit, cum iure causum reperiatur contrahente cum aliqua sponsalia esse quidem monendum, ut ad matrimonij effectuationem deueniat, non tamen ad illud esse cogendum, si aliqua subiecta causa ex qua viri & sponsalibus etiam resilire pretendatur, c. ex litteris il seconde, in fin. ibi, nisi rationabilis causa obsterit &c. & ibi gloss. & DD. & c. Requisitus de sponsal. M. Anton. resol. 2. num. 3. vers. 1. tamen quando adest vera, & rationabilis causa ibi. Fontanell. de peatis nupcial. clarif. 12. gloss. enic. num. 6. Menbch. de arbitr. ca. 455. num. 1. Giouag. conf. 16. num. 19. & 36. lib. 1. Gabr. conf. 186. num. 1. & 8. lib. 2. Menoch. conf. 786. num. 1. Seraph. dec. 1112. num. 4. vers. hac tamen regula, & dec. 1258. num. 1. Caual. dec. 447. num. 1. vers. quia est Iuris consol. Butatt. dec. 311. num. 2. & dec. 412. num. 6. vers. tertio, & c. & in recent. dec. 217. num. 9. vers. aduertebant omnes DD. part. 1. & coram bon. mem. Coccino dec. 437. n. 1. & seqq. retat. per Rubr. in suis annot. ad dec. 431. n. 79. p. 4. tom. 3. recent. Ecclesia solet ablinere à coactio- ne in matrimonio, ratio enim est, quia nuptiæ coactæ, ut plurimum exitus malos habere solent; c. requisitus in fine, & ira not. gloss. & DD. extra de sponsal. & ibi Abb. n. 3. Sanchide maximi. disp. 10. n. 10. vers. 4. limita, & disp. 29. n. 4. vers. probatur autem lib. 1. Mant. detac. & ambig. lib. 3. tit. 17. n. 12. ibi nam nup. per metum, & c. & n. 17. M. Anton. resol. 2. n. 7. vers. secunda erit causa, & seqq. lib. 1. Gabr. d. conf. 186. a. n. 1. vers. secunda est conclusio, & seqq. vsque ad fin. lib. 2. Giouagn. eod. conf. 27. Rimini. iun. conf. 3. 62. n. 50. vers. coactis nupiis, & c. Seraph. dec. 893. n. 33. vers. nam & c. & dec. 1112. n. 7. vers. soleme enim, & c. Buratt. loc. 3. 11. n. 2. vers. in proposito au- tem, & seqq. & in rec. 207. n. 9. vers. Ideoque si iam plena; & c. p. 1. & coram Papa Greg. XV. dec. 376. n. 5. vers. & li- cets; & ibi Add. n. 9. ibi cum nuptiæ coactæ. Sponsalia autem in se habent tacitam conditionem, si res in eodem statu permanferit, & si causa iusta ab eis recedendi non supeteruerit, prout iustissima videatur, si mulier post il-

Aa 3 12